6/12 M

Paper Code: 8213 (400)

Programme B.A (JMC) Sem-I	Course Code BJML-1102	Exam Code 108701
B.Sc (FD) Sem-I	BFDL-1102	
B.Sc(H.Sc) Sem-I	BHSL-1102	
BCA Sem-I	BCAL-1102	107201
B.Sc(IT) Sem-I	BITL-1102	105701
B.Sc(BT) Sem-I	BBTL-1102	107401
B.Sc (Hons.) Agriculture Sem-I	BACL-1102	108301
B.Voc(RM) Sem-I	BVRL-1102	111801
B.Voc(MSP) Sem-I	BVML-1102	111601
B.Voc(Animation) Sem-I	BVAL-1102	
B.Voc(TDAT) Sem-I	BVTL-1102	111201
B.Voc(NEH) Sem-I	BVNL-1102	111401
B.Voc(B&W) Sem-I	BVBL-1102	113801

Course Title: Communication Skills in English

Time: 3 Hours

Marks: 40

1. Note: Attempt 5 questions in all, selecting one question from each section and the fifth from any section. Each question carries 8 marks.

2. Write legibly.

Section A

1. What do you understand by the meaning, definition and process of communication? Discuss in detail.

Explain Intensive Reading skills.

Or

8

Section B

2. Read the following passage and answer the questions in multiple choice from. Mark (ν) in front of the right answer.

Klhen I go into a stranger's library, I wander round the book-shelves to learn what sort of a person the stranger is and when he comes in, I feel that I know the key to his mind and the range of his interests. A house without books is a characterless house, no matter how rich

the persian rugs and how elegant. The settees and the ornaments may be. The persian rugs only tell you that he has got money, but the books tell you he has got a mind as well. It is not the question of money that we don't buy books. I repeat that books are the cheapest as well as the best part of the equipment of a house. You can begin your library with the expenditure of a couple of shillings. Nearly all the best literature in the world is at our command at two shillings a volume. For five pounds, you can get a library of fifty books. Even if you don't read them yourself, they are a priceless investment for your children, what delight is there like the revelation of books, the sudden impact of a master-spirit, the sense of window flung wide open on the universe! It is these adventures of the mind, The joy of which does not pass away, that gives the adventure of life itself, beauty and fragrance.

- 1. The narrator learns about the stranger's interest when:
  - a) he enters the library
  - b) he looks at the bookshelves
  - c) he picks up some books
  - d) he sees the stranger
- 2. What distinguishes a house and its owner?
  - a) the rich persian rugs
  - b) gorgeous settees
  - c) costly ornaments
  - d) presence of books
- 3. Mark the correct statement:
  - a) Buying books is very costly.
  - b) Books are the best part of a house.
  - c) The best literature in the world costs two shillings.
  - d) A library of fifty books will cost less than five pound.
- 4. Which of the following is not an adventure of the mind?
  - a) immediate effect of great writers
  - b) experience of delight by reading books
  - c) glimpse of the whole universe

- d) Valuable investment for the children
- 5. What does an adventure mean?
  - a) Courage
  - b) an unusual, exciting event
  - c) enterprise
  - d) guess

11/2+11/2+11/2+11/2+2=8

3. Read the following passage and answer the questions that follow:

One of the greatest advances in modern technology has been the invention of computer. They are already widely used in industry and in universities. Now there is hardly any sphere of human life where computer have not been pressed into the service of man. We are heading fast towards a situation when a computer will be as much part of man's daily life as a telephone or calculator.

Computer are capable of doing extremely complicated work in all branches of learning. They can solve the most complex mathematical problems or put thousands of unrelated facts in order. These machine can be put to varied uses. For instance, they can provide information on the best way to prevent traffic accidents, or they can count number of times the word "and" has been used in the Bible. Because they work accurately and at high speeds, they save research workers years of hard work. This whole process by which machines can be used to work for us has been called "automation." In the future automation may enable human beings far more leisure than they do today. The coming of automation is bound to have important social consequences.

Some years ago an expert on automation, Sir Leon Bagrit, pointed out that it was a mistake to believe that these machines could "think". There is no possibility that human beings will be "controlled" by machines. Though computer are capable of learning from their mistakes and improving on their performance, the need detailed instructions from human beings to be able to operate. They can never, as it were, lead independent lives or "rule the world" by making decisions of their own.

- 1. Why does the writes call computers the greatest invention of modern technology?
- 2. Give examples of the various uses to which the computer can be put.

- 3. What is automation?
- 4. What is the theory of Sir Leon Bagrit?
- 5. Will computers over "rule the world?"
- 6. Give the meaning of
  - i) Sphers ii) consequence iii) Performance

5+3=8

Section C

- 4. What are the basics of effective writing?
- 5. What are the principles of business letters?

8

Section D

- 6. Explain in detail the importance of preparing a resume.
- 7. Write a note on minutes of the meeting.

8

Paper Code: 8215 (950)

Programme

Exam Code

B.A.	103201
B.Sc. Non-Medical	
B.Sc. Med.	
B.Sc. Eco.	103301
B.Sc. C.Sc.	
B.Com.	108501
BBA	105401
B.A. (JMC)	108701
B.Sc. (FD)	108601
B.Sc (H.Sc.)	108201
BCA	107201
B.Sc.(IT)	105701
B.Sc.(BT)	107401
B.A. (Hons.) in English,	107501
B.Sc (Hons.) Agriculture)	108301
B.Com (Hons.)	109101
B.Voc Retail Mgmt.	111801
B.Voc MSP	111601
B.Voc Animation	112201
B.Voc TDAT	111201
B.Voc NEH	111401
B.Voc Beauty & Wellness	113801

Course Code: AECD 1161

Course Title: Drug Abuse

Time Allowed: 3 Hours Max Marks: 40

2118

Page 1

Note: Attempt 5 question one from each section & fifth question from any of the sections. Each question carries 8 marks.

Section A

- 1. What is drug abuse? What is the status of Punjab in this aspect?
- 2. Discuss major reasons of drug abuse and its demand in Punjab

Section B

- 3. How drug abuse effects the personal life of an individual?
- 4. Write notes on:
- a) Crime rate in society increases due to drugs.
- b) The drug abuses are burden on nation, explain.

Section C

- 5. Define drug relapse management what are its types?
- 6. Discuss medical treatment of drug abuse.

Section D

- 7. What are various types of therapies used to assist drug de-addiction. Discuss any one in detail.
- 8. Discuss the role of family in drug de-addiction.

Punjabi Version

ਨੋਟ : ਕੁਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰ ਇਕ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਤੋਂ ਵੀ ਕਰੋ। ਹਰ ਸਵਾਲ 8 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ - ੳ

- 1. ਨਸ਼ਾ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀ ਹੈ ? ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖੇ। (8)
- 2. ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ। (8)

ਸੈਕਸ਼ਨ – ਅ

- 3. ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ? (8)
  - 4. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
  - (1) ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜੁਰਮ ਵੱਧਦਾ ਹੈ
  - (2) ਨਸ਼ੇੜੀ ਦੇਸ਼ ਉਤੇ ਇਕ ਬੋਝ ਹਨ, ਵਿਸਥਾਰ ਕਰੋ ਸੈਕਸ਼ਨ – ੲ
- 5. ਨਸ਼ਾ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਲਿਖੋ। (8)
  - 6. ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ - ਸ

- 7. ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਸ਼ਾ ਛੜਾਉ ਥੈਰੇਪੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। ਕਿਸੇ ਇਕ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰੋ। (8)
- 8. ਨਸ਼ਾ ਛੜਾਉਣ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਵੇਂ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ -ਲਿਖੋ। (8)

Hindi Version
नोट : कुल पांच प्रश्न करें। हर भाग में से एक प्रश्न जरूरी
है। पांचवां प्रश्न कहीं से भी करें। प्रत्येक प्रश्न 8 नंबर का है। भाग क
1. नशाखोरी क्या है? पंजाब में नशाखोरी की स्थिति का
उल्लेख करें।
2. पंजाब में नशाखोरी के मुख्य कारण तथा उसकी मांग का
वर्णन करें। 8
भाग ख
3. नशाखोरी व्यक्ति के निजी जीवन को किस प्रकार
प्रभावित करती है। 8
4. निम्नलिखित पर नीट लिखें :-
1. नशाखोरी के कारण समाज में बढ़ते अपराध। 8
2. नशाखोरी देश पर एक बोझा हैं। विस्तार कीजीए। 8
भाग ग
5. नशे के दोबारा प्रयोग से बचने के प्रबन्धन क्या हैं और
इसकी किसमों का वर्णन करें।
6. नशाखोरी के मैडीकल प्रबन्धनों का उल्लेख कीजिए। 8
भाग घ
7. नशा छुड़ाने के लिए विभिन्न चिकित्साओं (therapies)
कौन सी है? किसी एक का विस्तार करें।
8. नशा छुडवाने में परिवार किस प्रकार सहयोगी हो सकता

Paper Code: 8203 (240)

Programme B.Voc(RM) B.Voc(MSP) B.Voc(Animation) B.Voc(TDAT B.Voc(NEH) B.Voc(B&W) (Sem: I) 111801 (Sem: I) 111601 Exam Code 112201 111201 111401 113801 Course BVRL-1421 BVML-1421 BVAL-1421 BVTL-1421 BVNL-1421 BVBL-1421 Code

Course Title: Punjabi Compulsory

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 40

ਨੋਟ:-ਕੁਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯੂਨਿਟ-1

 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ ਟੋਟੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਦ ਮੜ੍ਹੀ ਤੇ ਦੀਵਾ ਬਲੇਗਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸੰਖ ਬਜੇਗਾ ਉਹ ਬਹੁਤ ਆਵੇਗਾ ਯਾਦ ਉਹ ਕਿ ਜਿਹੜ੍ਹਾ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਕਿ ਜਿਸਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਇਸ ਭਰੀ ਨਗਰੀ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ।

8

2. 'ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

8

ਯੂਨਿਟ-2

3. 'ਮਨੁੱਖੀ ਏਡਜ਼ : ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ' ਲੇਖ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

8

4. 'ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ' ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਬਿਆਨ ਕਰੋ।

8

ਯੂਨਿਟ-3

- 5. (ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤੇ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਕਰੋ।
  - (i) ਸੰਗੀਤ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਹੈ।
  - (ii) ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ

(iii) ਬਦਲ ਰਹੀਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ

8

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ।

ਨਜ਼ਰ ਲੱਗਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਪੁੱਤ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉੱਪਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ

ਦੁੱਧ ਜਾਂ ਲੱਸੀ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਾੜ੍ਹਨੀ ਜਾਂ ਲੱਸੀ ਵਾਲੀ ਚਾਟੀ ਅੱਗੇ ਪਰਦਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਾਂ ਮੱਝ ਦੀ ਧਾਰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁੱਧ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਬਚਾਉ ਲਈ ਬੌੜ੍ਹੀ ਔਲਾਦ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਘਟੀਆ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੜ੍ਹੀਆਂ ਸੁੱਖਣ ਸੁੱਖਣ ਉਪਰੰਤ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਪੁੱਤ ਜੰਮ ਪਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਨਾਂ "ਘਸੀਟਾ", 'ਰੁਲਦੂ", "ਰੂੜ੍ਹਾ", ਆਦਿ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦੋ ਨਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸਲੀ ਨਾਂ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਪਨਾਮ ਦੀ ਹੀ ਵਧੇਰੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(i) 'ਨਜ਼ਰ ਲੱਗਣ' ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

(ii) ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕ ਕੀ ਕੁਛ ਕਰਦੇ ਹਨ?

(iii) ਬਾੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾੜ੍ਹੇ ਨਾਂ ਕਿਉਂ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

(iv) ਆਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਨਾਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂ?

ਯੂਨਿਟ-4

7. ਉਚਾਰਨ ਵਿਧੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਅੰਜਨਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰੋ।

8. ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਪੰਜਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ ਕਿਹੜ੍ਹਾ ਹੈ?

ਹਰ ਲਿਖੇ ਹੋਰੇ ਨੂੰ ਬੜ੍ਹ ਲੇ ਬੁਸ਼ਰਾ ਦੇ ਉਤਰ ਇਉ।

S 1820 First Inst and Rail Shi in Jan main pries to 5 pars he can be a second one

Paper Code: 8207 (30)

B.Voc(NEH) B.Voc(B&W) B.Voc(RM) B.Voc(MSP) B.Voc(Animation) B.Voc(TDAT Programme 113801 111401 111201 112201 111801 111601 Exam Code BVNL-1031 BVBL-1031 BVAL-1031 BVTL-1031 BVRL-1031 BVML-1031 Course Code

Course Title: Basic Punjabi

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 40

Note:

ਕੁਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੱਠ ਅੰਕ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ -1

- 1. ਪੈਂਤੀ ਆੱਖਰੀ ਨੂੰ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ?
- 2. ਗੁਰਮੁੱਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜ੍ਹੀਆਂ ਲਗਾਮਤਰਾਂ ਨਾਲ ਬਿੰਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।

ਯੂਨਿਟ-2

- 1. ਮੂਲ-ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਅੱਠ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ।
- 2. (ੳ) ਦੂਰ, ਪਰ, ਲਾ, ਨਿਰ, ਅਗੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਦੋ-ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਿਖੋ।
  - (ਅ) ਆਣੀ, ਵਾਲ, ਮੰਦ, ਦਾਨ ਪਿਛੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਦੋ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ।

ਯੂਨਿਟ-3

- 1. ਖੇਤੀਬਾੜ੍ਹੀ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਅੱਠ ਸੰਦਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- 2. ਕਿਸੇ ਅੱਠ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

ਯੂਨਿਟ-4

- 1. ਦੇਸੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- 2. 21 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 36 ਤੱਕ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

Mon

Exam Code: 111801

Paper Code: 8395 (60)

Programme: B. Voc. In Retail Management Sem: I

Course Title: Fundamental of Management

Course Code: BVRL-1323

Time: 3 hours

MM: 50

Note: Attempt four questions selecting at least one question from Sections A, B, C, & D. Fifth question may be attempted from any of the sections. All questions carry equal marks.

Section A

- Q.1 Define management and explain the functions performed by the managers in the organizations. Why is management considered as a part of social system? Give reasons in support of your answer.
- Q.2 Differentiate between the contribution of Henri Fayol and F.W. Taylor in the field of management. What was the reason of their different perspective towards management? 10

Section B

- Q.3a) Explain the definition and concept of planning. What are various types of plans made by managers?
- b) What is the duration of a long term, medium term and a short term plan? Explain with the help of suitable examples.
- c) How do plans relate with the objectives?

2

- Q.4a) What is the difference between the line and staff functions in an organization? Which of the two is more important, and why?
- b) Who should have a superior position line or a staff manager? Give reasons in support of your answer.

Section C

- Q.5 What do you mean by manpower management? What are some of the functions of a manager engaged in manpower management?
- Q.6 Explain the following theories of motivation:
  - a) Mc Gregor's theory
  - b) Hertzberg's two factor theory

2118

Page No. 1

Q.7a)	Section D What do you mean by coordination? How does it differ from cooperation?	5 Civo
b)	Do you feel that all management functions basically revolve around coordination? suitable reasons in support of your answer.	5
Q.8a)	Define controlling. If order to exercise an effective control, what are some of the requisites that management has to ensure?	5
b)	Explain various principles of control.	5

2118

Exam Code: 111801 Paper Code: 8396 (60)

Programme: B. Voc. In Retail Management Semester-I

Course Title: Basics of Retail Management

Course Code: BVRL-1324

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks : 40

Note: Attempt Five questions in all by selecting at least one question from each section. All questions carry equal marks.

Section-A

- 1. What do you mean by retailing? Highlight the scope of retailing in the developing economy like India.
- 2. What career options are available in retailing? Would you like to opt for retailing as career? Justify your answer.

Section-B

- 3. What is retail financial strategy? Discuss various steps of retail financial strategy process.
- 4. What are the factors affecting the location of a store? Explain

Section-C

- 5. Discuss various elements of retail human resource management with the help of examples.
- 6. What is the GAP Model? Discuss the significance of GAP Model in retailing.

Section-D

- 7. What selling skills are required in retailing? Elaborate.
- 8. Write a short note on the following
  - a. Retail Management Information System
  - b. Closing the sale.

Exam Code: 111801 Paper Code: 8397 (60)

Programme: B. Voc. In Retail Management Semester-I

Course Title: Computer Practical-I MS Office

Course Code: BVRM-1125

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 40

S.No. Note: Answer FIVE questions by selecting one question from each section and fifth question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

Section A

- 1. Describe the usage of the following:
  - (a) Headings
  - (b) Font Styles
  - (c) Finding & Replacing Text
  - (d) Inserting Symbols

 $(4 \times 2 = 8)$

- 2. Write step wise details for the following operations in MS Word:
  - (a) Bullet and Numbering
  - (b) Find and Replace
  - (c) Paragraph Formatting
  - (d) Different headers are set for even and odd pages

 $(4 \times 2 = 8)$

Section B

- 3. (a) What is spell check and what are the steps involved in spell checking?
  - (b) How to create tables in Ms-word? What are various options available for table's formatting?
- 4. Briefly explain the following features of MS-WORD with example:

(4, 4)

(4, 4)

- (a) Mail merge.
- (b) Creation and editing a table.

Section C

- 5. Explain the following with respect to MS Powerpoint
  - (a) Formatting Slides
  - (b) Header & Footer in presentation
  - (c) Slide sorter view
  - (d) Printing Slides

 $(4 \times 2 = 8)$

- 6. (a) How presentation can be created?
  - (b) Write steps to insert an organisation chart in MS Power Point?

(4, 4)

7. (a) What are the advantages of PowerPoint presentation? (b) Explain how animation can be used in presentation? (8) 8. Briefly explain the following features of MS-Powerpoint with example. (a) Text Formatting tools (b) Apply Styles

her it mad what mic this stops in velves in a settled

2118

Exam Code: 111801 Paper Code: 8398(60)

Programme: B. Voc. In Retail Management Semester-I

Course Title: Computer Applications in Retail

Course Code: BVRL-1126

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 40

Note: Attempt five questions in all, selecting at-least one question from each unit. All questions carry equal marks.

Unit-I

- 1. Define information system. Explain different types of information system.
- a) What are the advantages and limitations of internet-based business system? Use relevant examples.
  - b) Explain the hardware and software requirement for electronic point of sales.

Unit-II

- 3. a) What is DBMS? What are the main characteristics of DBMS?
  - b) Define computer network. Why computer network is becoming popular in retail organizations?
- 4. a) How retail business can be managed through technology? Explain with suitable examples.
  - b) What is EPOS? What features EPOS should have?

Unit-III

- 5. a) Define data mining. Explain its characteristics.
  - b) Explain the role of information system in supply chain for retail.
- 6. Write short notes on the following:
  - a) ERP
  - b) Knowledge management

Unit-IV

- 7. a) Define e-business. Why e-business is not very popular in our country?
  - b) What is CRM? Why retail organizations are always interested in implementing CRM in their organization?
- 8. Explain the following:
  - Emerging retail technology
  - b) E-tailing